

Максимчук В. О.,

студент,

Національний університет «Одеська юридична академія»

МІЖНАРОДНИЙ ТЕРОРИЗМ ЯК ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОСТІ ТА БОРОТЬБА З НИМ

Актуальність дослідження тероризму є доволі очевидною, так як на сьогоднішній час тероризм становить загрозу всьому світовому порядку, стабільності, демократії та негативно позначається на безпековому середовищі держав. Аналіз суті, джерел, оцінка ступеня небезпеки та протидію тероризму є важливим компонентом вивчення цього політико-правового феномену.

Перейдемо до основного поняття – міжнародного тероризму. Міжнародний тероризм – специфічна форма тероризму, визначений як суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей, що набула великого розвитку від кінця 1960-го року і триває до початку XXI століття. Основними цілями міжнародного тероризму є дезорганізація державного управління, нанесення економічного і політичного збитку, дестабілізація, які повинні спонукати уряд до зміни політики. Актуальність даного питання також розкривається в постійному застосуванні різних форм тероризму, незважаючи на всі антитерористичні дії міжнародного співробітництва. Прикладом можуть слугувати основні останні події які відбулися, а саме: вибух автобуса у Волгограді, який відбувся 21 жовтня 2013 р., відповідно за версією ряду експертів, теракт міг стати реакцією північнокавказького ісламістського бандпідпілля на недавні контртерористичні операції на Північному Кавказі, а також на винесений 15 жовтня 2013 вирок Алі Тазієву, яким той був засуджений до довічного позбавлення волі; вибухи на Бостонському марафоні 15 квітня 2013 року; вибухи у Дніпропетровську 2012 року, які також мають декілька версій; вибух штаб-квартири ООН в Абуджі – був скоєно 26 серпня 2011 року в столиці Нігерії. Відповідальність за теракт взяло на себе радикальне секта Боко харам.

На мою думку тероризм це звичайний спосіб досягнення політичних цілей шляхом диверсій, шантажу життями заручників і нагнітання страху в суспільстві. Він був винайдений в незапам'ятні часи, але особливої популярності отримав лише в ХХ-ХІ століттях. Метод терору активно використовувався в усі часи, рішеннями різних органів державної влади, органів місцевого самоврядування або міжнародних організацій, починаючи з спецслужб і закінчуючи різного роду фанатиками. Тероризм поділяється на різні види. Так за характером суб'єкта терористичної діяльності, він поділяється на неорганізований (Дмитрий Каракозов, Вера Засулич) та організовану (Аль-Каида, ІРА, ХАМАС, ЦРУ). І за своїми цілями тероризм поділяється на: націоналістичний, релігійний та ідеологічно заданий.

Тероризм не є чимось безпричинним або чимось таким що укорінилось в якихось дефектах людської біологічної природи. Це – явище соціальне, що має корені в умовах соціального буття людей та несе певну мету, здійснення якої дасть бажаний результат для зацікавлених осіб.

Суть будь-якого теракту є спроба впливати на громадську думку або на рішення уряду. Для теракту, на відміну від будь-яких повноцінних бойових дій, не потрібно великої кількості грошей, людей, зброї і навичок у військовій справі. Але при цьому ефект від нього може бути набагато більшим і кращим, ніж від бойових дій. Метою терористичних актів, як правило, є аж ніяк не досягнення ефекту масового знищення іншої кількості людей – жертв зазвичай не так вже й багато. Сірим масами, які нібито утворюють електорат в країні, потрібно вміти управляти. Найпростіший спосіб – це тримати людей в страсі. Після раптових терористичних актів зацікавлена особа, а такою може бути різні служби, угруповання, навіть уряд будь якої з держав, не виключено, що і відповідної держави в якій стався цей інцидент, може користуватися загальною істерією. Шляхом втручання в особисте життя громадян, нав'язувати власні переконання та приймання законів які звужують їх права і свободи до зручних йому масштабів. Тероризм – ідеальне виправдання.

Що ж до способів боротьби з міжнародним тероризмом, то в даний час загально визнано, що ефективна боротьба з ним можлива тільки спільними зусиллями всіх членів світового співтовариства. Міжнародне співтовариство усвідомлює небезпеку від цього

явища. Тому ще в 1930, 1931, 1934 роках на міжнародних конференціях з уніфікації кримінального законодавства були прийняті резолюції з протидії тероризму. У 1937 році таку ж конвенцію виробила Ліга Націй. Також починаючи з 1970-х років на кожній сесії Комітету ООН ставилося питання щодо боротьби з тероризмом і прийнято понад десяток антитерористичних документів Організацією Об'єднаних Націй.

У зв'язку з постійним розвитком у сучасному міжнародному праві вже існує цілий ряд міжнародних конвенцій універсального і регіонального характеру, які на основі чітко окреслених критеріїв в якості предмета свого регулювання встановлюють здійснення взаємного співробітництва держав по боротьбі з міжнародним тероризмом. Відповідно до них можна віднести: Женевську Конвенцію з протидії тероризму, 1937 р.; Вашингтонську Конвенцію про запобігання і покарання актів тероризму, 1971 р.; Важливим кроком у напрямку зростання взаємодії у боротьбі з тероризмом також стало прийняття Європейську Конвенцію про припинення тероризму, 1977 р. ; Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден; Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації; Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, що користуються міжнародним захистом, включаючи дипломатичних агентів (Конвенція ООН 1973 року); Конвенція про боротьбу із захопленням заручників (Нью-Йорк, 1979 рік); Конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму та ін. Також 8 вересня 2006 Генеральна Асамблея ООН прийняла «Глобальну контртерористичну стратегію» у вигляді резолюції та доданого до неї плану дій.

Були також створені та діють міжнародні структури, функціями яких повністю або частково є протидія тероризму. Прикладом є Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол), Європейське поліцейське відомство (Європол), Антитерористичний центр СНД та ін.

Також у боротьбі з тероризмом слід виходити з того, що терористичне насильство в усіх формах і проявах, незалежно від причин цілей і мотивів, носить злочинний характер і має бути засуджено та піддано переслідуванню. Внаслідок того, що не існує загальновизнаної універсальної дефініції тероризму, завдання полягає у визначенні конкретних актів тероризму та вироблення спрямованих проти них заходів.

Але на думку багатьох фахівців, одними заходами, спрямованими проти терористів, цю проблему вирішити неможливо, оскільки вона породжується такими причинами як глобальне нерівність і масова бідність у країнах третього світу, а також протестом проти глобалізації. Тому державам потрібно вирішувати і проблеми щодо цих питань.

Таким чином, протидія тероризму є важливим питанням для покращення становища в міжнародних відносинах. За останні роки здійснено доволі суттєві кроки з розвитку взаємодії держав у розширенні політики – правової бази для боротьби з тероризмом, але також слід сказати, що рівень відповідного міждержавного співробітництва в справі запобігання міжнародного тероризму поки що не може справитись з масштабам і глибиною проблеми. На сьогоднішній час розвиток тероризму, на жаль, випереджає спільні антитерористичні зусилля держав. Міжнародне співробітництво безумовно є неодмінним елементом ефективної боротьби з тероризмом. На мою думку важливим подальшим кроком має бути вдосконалення договірних механізмів співпраці, що включає в себе як розробку нових договорів, так і збільшення кількості учасників вже існуючих антитерористичних конвенцій.

Пищенко А. А.,
студентка,

Национальный университет «Одесская юридическая академия»

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ТЕРРОРИЗМ КАК ГЛОБАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА

Актуальность данного исследования очевидна, так как международный терроризм может коснуться каждого, каждый человек может оказаться жертвой террористического акта как сегодня, так и в ближайшем будущем.

Казалось бы : уже принято огромное количество нормативно – правовых актов, посвященных борьбе с терроризмом, как международного, так и внутреннего характера, но, тем не менее, четко определенных методов и способов его преодоления и предотвращения не выработано. Данный вопрос на современном этапе носит скорее доктринальный и в какой-то мере философский характер. Международный терроризм – это сложнейшая пробле-